

Årsrapport for 2014

Generelt

Universitetet i Oslo ønsker ikke lenger å ha ansvaret for språksamlingene som danner grunnlaget for Nynorskordboka, Bokmålsordboka og Norsk ordbank. Språkrådet har arbeidet med å finne en løsning, men saken var fortsatt ikke avklart ved årsskiftet. Språkrådet overtok i 2014 ledelsen i arbeidsutvalget for ordbøkene og ordbanken.

I 2014 ble språket i den norske Grunnloven revidert. Samtidig ble det laget en nynorskversjon.

Rådgivning

Den språklige rådgivningen i Språkrådet foregår dels i direkte kontakt med publikum, dels gjennom formidling på nettsidene. I 2014 svarte Språkrådet på 4708 spørsmål på e-post, 1409 på telefon, 378 på Twitter og 166 på Facebook. Vanlige spørsmål blir redigert og lagt ut som artikler på nettsidene, andre blir redigert og lagt i en svarbase som lanseres i april 2015. Vi regner med at tilgangen til svardatabasen vil effektivisere språkrådgivningen.

Terminologi

Norsk fagspråk er en viktig del av norsk infrastruktur, og kursing i terminologiarbeid ble derfor prioritert i 2014. I samarbeid med UDI bidro Språkrådet til en ordliste for asyl og migrasjon (European Migration Networks ordliste). Videre startet et samarbeid med Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten om utvikling av norske termer i MeSH (Medical Subject Headings). Språkrådets termwiki ble betraktelig utvidet i 2014 fra 887 poster i 2013 til 1521 i 2014. Prosjektet med innsamling av kjemisk terminologi resulterte i 2014 i offentliggjøring av 2551 termer.

IKT og språk

Arbeidet med en ny handlingsplan for norsk språk og IKT fortsatte, men ble forsinket på grunn av sykdom.

Språket i det offentlige

Språkrådet tilbyr klarspråks- og nynorsk kurs til statsansatte. Språkrådet stiller krav om at kursene skal inngå som en del av et større og mer forpliktende arbeid med tekster som statsorganet selv har bruk for. Målet er at kursene skal være praktiske og gi konkrete resultater. Arbeidet med et e-læringskurs er satt i gang, og dette skal etterhvert avlaste kursvirksomheten.

Språkrådet fortsatte samarbeidet med Direktoratet for forvaltning og IKT og Justis- og beredskapsdepartementet om prosjektet «Klart lovspråk». Ett av de viktigste tiltakene i 2014 var å forbedre språket og strukturen i noen utvalgte lover: adopsjonsloven, arveloven og opplæringsloven og ny forsvarslov. Nynorsk lov- og rettspråk har vært prioritert. Råd om godt språk i staten gis på nettstedet www.klarspråk.no og i bladet Statsspråk.

Språkbruk i arbeids- og næringslivet

Mange sektorer av arbeids- og næringslivet er sterkt avhengige av internasjonalt samarbeid og/eller engelskbasert teknologi. I 2014 har Språkrådet konsentrert arbeidet om å kartlegge behovene på feltet og etablere samarbeid med aktuelle aktører. Språkrådet arrangerte et seminar om arbeidet med språk i arbeids- og næringsliv der deltakere fra sentrale aktører deltok. Det ble også satt i gang et arbeid med klart språk i næringslivet der Finans Norge er prosjektleder.

Konferanser og samarbeid med andre

Den årlige *Språkdagen* ble arrangert i november, og tok for seg utfordringer knyttet til utvikling, lagring og tilgjengeliggjøring av norsk fagspråk. I Norge er termbasert spredt hos de ulike aktørene som utvikler dem. Standardisering, oppdatering og tilgjengelighet blir dermed vanskelig. Det kan også by på store utfordringer for vanlige folk å forstå fagspråk. Undersøkelsen «Blir finanstermer forstått?» ble presentert på konferansen. Resultatene fra den viste tydelig at fagtermer ikke er så enkle å forstå.

Språkprisen 2014 gikk til redaktør Audun Lindholm i tidsskriftet *Vagant*.

Språkrådet samarbeider fast med Norges forskningsråd om Nysgjerrigpers språkpris. For fjerde gang arrangerte vi seminaret "Ut med språket!", som handler om forskningsformidling på norsk, i samarbeid med Norsk Tidsskriftforening, Universitetsforlaget og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening. Vi samarbeider med Norges Døveforbund, Døvekirken og stiftelsen Signo om en begeistringskonferanse for tegnspråk, med Norges Døveforbund om konferansen «Ansvar for tegnspråk» og med Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning om konferansen «Kva må gjerast med skriveopplæringa?».

I mars arrangerte vi den årlige Klarspråkskonferansen i samarbeid med Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi).

Internasjonalt samarbeider Språkrådet med de andre språknemndene i Norden gjennom et etablert nettverk. Språkrådet er assosiert medlem i European Federation of National Institutions for Language (EFNIL), en kontaktorganisasjon for språkinstitusjoner i EU. Språkrådet deltar også i andre nordiske og internasjonale samarbeidsorganer, spesielt innenfor terminologi, klarspråk, språkteknologi og leksikografi.

Publikasjoner

Tidsskriftene *Statsspråk* og *Språknytt* kom ut med fire nummer hver i 2014, og nyhetsbrevet *Termposten* kom med to nummer.

Administrasjon

2014 var det første året med ny organisasjonsstruktur i Språkrådet. De språkfaglig tilsatte er inndelt i tre fagseksjoner i tillegg til en seksjon for administrasjon og en for kommunikasjon.

Likestilling

Språkrådet har en god fordeling av kvinner og menn i stillinger på alle nivå i organisasjonen. Unntaket er ledergruppen, som i 2014 bestod av to kvinner og fire menn, et resultat av den nye organisasjonsstrukturen og nytilsettinger.